

„Legeradventieven” te Harskamp

door

FLORISTENCLUB GELDERSE VALLEI

Op 10 september j.l. bezochten wij de zandweg, die van de weg van Harskamp naar Stroe in oostelijke richting langs de legeropslagplaats „M.O.B. Harskamp” loopt. Aan de zuidzijde van deze zandweg, tegen de afrastering van de opslagplaats, was nl. al eerder in het seizoen *Linaria repens* (L.) Mill. gesignaleerd. Wij troffen inderdaad deze plant in grote getale bloeiend aan; tot onze verbazing ontdekten wij binnen de afrastering enige bloeiende exemplaren van *Erica cinerea* L. Deze verbazing steeg echter ten top, toen wij bovendien een tweetal exemplaren van *Ulex nanus* Sm. in het oog kregen.

Een en ander was aanleiding om toestemming te vragen tot betreding van de opslagplaats, welke door de commandant, Majoor W. F. Sprink, welwillend werd verleend. Op 24 september j.l. bezochten wij de opslagplaats, waarbij ons bleek, dat *Linaria repens* en *Erica cinerea* in zeker een honderdtal exemplaren verspreid over het terrein voorkomen, terwijl van *Ulex nanus* nog één exemplaar werd aangetroffen.

Wij hebben ons uiteraard afgevraagd, hoe het voorkomen van deze drie planten op dit terrein kan worden verklaard. *Linaria repens* is van verschillende plaatsen op de Veluwe bekend en zou zich van daaruit te Harskamp kunnen hebben gevestigd. *Erica cinerea* is echter thans alleen van Malden, Midden-Limburg en Terschelling bekend, terwijl *Ulex nanus* bij ons weten nooit in Nederland is waargenomen.

Nu herinnerde één onzer zich, dit drietal planten in groot aantal te hebben aangetroffen in het noordwesten van Auvergne (langs de N 140 tussen Bourgneuf en Eymoutiers). In ditzelfde gebied ligt La Courtine, waar het Nederlandse leger enige jaren achtereenvolgende oefeningen heeft gehouden. Het vermoeden ligt o.i. dan ook voor de hand, dat met legerauto's zaden van deze planten zijn meegekomen. Dat *Linaria* en *Erica* zoveel talrijker zijn dan *Ulex*, is, gezien de veel lichtere zaden van eerstgenoemde, begrijpelijk.

De opslagplaats ligt op een — hier en daar tamelijk vochtig — heideterrein, met een vrij open begroeiing van jonge bomen en struiken. Het lijkt derhalve mogelijk, dat deze drie planten zich hier zullen handhaven en zich wellicht over de naaste

omgeving zullen verspreiden. Het zal de moeite lonen om bij en in andere legerplaatsen in onze heidegebieden naar deze en andere in noordwest Auvergne voorkomende planten uit te kijken.

Exemplaren van de drie bovengenoemde vondsten zijn aan het Rijksherbarium gezonden.

Summary

Linaria repens (L.) Mill., *Erica cinerea* L., and *Ulex nanus* Sm. of which the last-named species is new to the Netherlands flora, were found as aliens near the depot Harskamp (Veluwe) of the Netherlands army. It is not unlikely that they have been introduced by military cars from La Courtine (Central France), where Dutch army units have trained during several years.